

Rana kommune

Lokale Retningslinjer for graving

RANA KOMMUNE

Administrative og tekniske bestemmelser

Vedtatt kommunestyret 7.10.2014

(Revidert 8.1.2019 v.1.03)

Innledning

Graving i veger og gater medfører ulemper for trafikanter, gående, syklende, næringsdrivende og beboere i grave området. I tillegg medfører graving fare for redusert trafikkikkerhet.

Rana kommune v/ Mo i Rana Bydrift (MB) har utarbeidet disse graveretningslinjer for at ulempene skal bli minst mulig og for å klargjøre hvilke krav som settes til både byggherre og entreprenør som skal gjennomføre gravearbeidet.

Retningslinjene gjelder for all graving i alle kommunale veier, plasser, parker, friområder, fortau og gang- og sykkelveier som kommunen eier, fester eller drifter etter avtale med grunneier.

Retningslinjene fastsetter også plikter for lednings/kabeleiere som legger sine anlegg i de aktuelle områdene.

Hensikten med retningslinjene er å sikre at kommunale gater og veger ikke blir påført unødige skader eller kvalitetsmessig forringelse ved arbeid i eller nær veg, samt sikre god og trygg fremkommelighet for alle trafikantkategorier i anleggsperioden.

Gjennom bestemmelsene og kravene i disse retningslinjene ønsker MB å kunne bidra til en effektiv og hensynsfull gjennomføring av gravearbeidene og en fullgod istandsetting etter graving.

Graving eller annet arbeid i områder som beskrevet ovenfor må ikke settes i gang før det foreligger godkjent gravesøknad/arbeidsvarslingsplan.

Retningslinjene hjemler innføring av gebyrer for henvendelser vedrørende graving,

Innholdsfortegnelse

Innledning	side 2
Alminnelige regler	side 6
§ 1. Hjemmelsgrunnlag	side 6
§ 1.1. Hjemmel	side 6
§ 2. Gyldighetsområde	side 7
§ 2.1. Hvor retningslinjene gjelder	side 7
§ 2.2. Graving på riks- og/eller fylkesveier	side 7
§ 2.3. Graving på private veier	side 7
§ 3. Krav og kvalifikasjoner til entreprenør	side 7
§ 3.1. Kvalifikasjoner	side 7
§ 3.2. Ansvar	side 8
§ 3.3. Instruks og normer	side 8
§ 3.5. Forsømmelse av varslingsplikt	side 9
§ 3.6. Istandsetting av kommunale trafikkarealer	side 9
§ 4. Søknad om gravetillatelse	side 9
§ 4.1. Søknad	side 9
§ 4.2. Plassering av kabler og ledninger i kommunal grunn	side 10
§ 4.3. Hastesaker	side 10
§ 5. Varsling, kontroll og besiktigelse	side 10
§ 5.1. Andre instansers anlegg	side 11
§ 5.2. Ferdigmelding og egenkontroll	side 11
§ 5.3. Varsling ved skade	side 11
§ 6. Overtredelse	side 11
§ 6.1. Reaksjon ved feil arbeidsutførelse	side 11
§ 6.2. Reaksjon ved grove feil i arbeidsutførelsen	side 11
§ 6.3. Reaksjon på brudd ved sikkerhet	side 11
§ 6.4. Etterarbeider	side 12
§ 7. Garanti/erstatninger	side 12
§ 7.1. Forsikring	side 12
§ 7.2. Garanti	side 12
§ 7.3. Skader under arbeidet	side 12
§ 7.4. Senskader	side 13

§ 8. Gebyr	side 13
§ 8.1. Generelt	side 13
§ 8.2. Behandlingsgebyr	side 13
Tekniske bestemmelser	side 13
§ 9. Generelt	side 13
§ 9.1. Skilt med navn	side 13
§ 9.2. Framdrift	side 14
§ 9.3. Betingelser knyttet til grave og arbeidstillatelsen	side 14
§ 9.4. Varslingsplan	side 14
§ 9.5. Tidspunkt for oppstart og avslutning	side 15
§ 9.6. Kontroll av gravetillatelse	side 15
§ 9.7. Rydding, renhold og fremkommelighet	side 15
§ 9.8. Vann- og avløpsledninger	side 15
§ 9.9. Grøntareal	side 15
§ 9.10. Graving utført av kabeleiere	side 15
§ 9.11. Kabeldybde	side 15
§ 9.13. Kabler/ledninger som ikke benyttes	side 15
§ 9.14. Flytting av ledninger / kabler	side 15
§ 10. Utførelse av gravearbeider	side 16
§ 10.1. Kryssing av veier	side 16
§ 10.2. Ikke graving i ny asfaltert vei	side 16
§ 10.3. Beskyttelse av omkringliggende asfalt	side 16
§ 10.4. Sikring mot ras	side 16
§ 10.5. Lagring av utgravde masser	side 16
§ 10.6. Stempling/spunt	side 16
§ 10.7. Kjøreplater	side 17
§ 10.8. Fjerning av snø og is	side 17
§ 10.9. Grøntanlegg	side 17
§ 11. Gjenfylling/reparasjon	side 17
§ 11.1. Utførelse	side 17
§ 11.2. Varsling	side 17
§ 11.3. Gjenfylling rundt ledninger og kabler	side 17
§ 11.4. Bruk av oppgravd masse	side 17
§ 11.5. Utbedring av undergraving	side 18
§ 11.6. Stempling/spunt	side 18
§ 11.7. Komprimeringsregler	side 18

§ 12. Asfaltering	side 19
§ 12.1. Asfaltering	side 19
§ 12.2. Kvalitet/toleransekrav	side 19
§ 12.3. Skjæring, fresing og fortanning	side 20
§ 12.4. Minste bredde på gjenstående asfalt	side 20
§ 12.5. Ikke skjøter i hjulsporene	side 20
§ 12.6. Midlertidig istandsetting	side 20
§ 12.7. Veioverbygging etter graving	side 21
§ 13. Istandsetting etter asfaltering	side 21
§ 13.1. Istandsetting av trafikktekniske innretninger	side 21
§ 13.2. Istandsetting av grøntarealer	side 21
§ 13.3. Annet sideareal	side 21
§ 13.4. Oppbygging av arealer med heller/brostein	side 21
§ 13.5. Fortausrenner og kantstein	side 21
§ 13.6. Reetablering av fartsdempere	side 22
§ 14. Varsling/besikting av utført arbeide	side 22
§ 14.1. Ved forsinkelse	side 22
§ 14.2. Før igjenfylling	side 22
§ 14.3. Før asfaltering	side 22
§ 14.4. Varsling av andre etater	side 22
§ 14.5. Strakstiltak	side 22
§ 14.6. Andre tiltak	side 22
§ 15. Kontroll av utført arbeid	side 22
§ 15.1. Ferdigmelding og egenkontroll	side 22
§ 15.2. Ved større gravinger og ombygginger	side 22

Vedlegg

1 Krav til bildedokumentasjon

Alminnelige regler

§ 1. Hjemmelsgrunnlag

§ 1.1. Hjemmel

Vegloven av 21. juni 1963 § 32, 1.ledd stiller krav om tillatelse fra vegmyndigheten for å kunne legge ledninger av alle slag over, under, langs eller nærmere offentlig veg enn 3m fra vegkant.

I medhold av vegloven § 57, 2.ledd nr 1 er det forbudt å grave, ta bort masser eller gjøre andre inngrep på eiendomsområdet til offentlig veg uten tillatelse fra vegmyndigheten. Begge bestemmelser gir vegmyndigheten adgang til å stille nærmere krav og vilkår overfor den som søker og eventuelt får tillatelse til å legge ledninger og/eller til å grave i eller ved offentlig veg.

Veglovens § 32 med dens forarbeider hjemler også adgangen til å kreve gebyr, slik at kommunen ikke påføres unødige kostnader som følge av at det blir etablert ledninger i veg, herunder oppfølging og kontroll.

Vegloven § 1 definerer offentlig veg slik:

«Offentlig veg er veg eller gate som er åpen for allmenn ferdsel og som blir halden ved like av stat, fylkeskommune eller kommune etter reglene i kap. IV. Alle andre vegar eller gater blir i denne lova å rekne for private. Til veg blir og rekna opplagsplass, parkeringsplass, haldeplass, bru, ferjekai eller anna kai som står i beinveges samband med veg eller gate.»

Vegloven § 32 gjelder for all grunn – privat eller offentlig - som ligger innenfor 3m fra vegkant. Begrepet “eigedomsoområdet til offentlig veg” i vegloven § 57 er ikke sammenfallende med det privatrettslige eigedomsbegrepet. “Eigedomsoområdet til offentlig veg” omfatter ikke bare det arealet som utgjør vegens kjøre-, gang- eller sykkelbane, men det omfatter i tillegg blant annet vegskuldre, banketter, grøfter og skråninger i tilknytning til vegen.

Som vegmyndighet for kommunale veger og gater i Rana kommune har MB med hjemmel i de ovenfor nevnte bestemmelser nedfelt nærmere krav og vilkår for tillatelser til å foreta gravearbeider i eller ved kommunens veger og gater. Slike krav og vilkår er inntatt i disse retningslinjer.

Foruten hjemlene i de ovenfor nevnte bestemmelser i vegloven, har Rana kommune som formell eier av veg- og gategrunn adgang til å stille krav og vilkår som forutsetning for tillatelser til å foreta fysiske inngrep på kommunalt vegareal.

Ved behov for graving i annen grunn enn kommunalt vegareal, må søknad om tillatelse innhentes fra den enkelte forvalter av grunnen.

§ 2. Gyldighetsområde

§ 2.1. Hvor retningslinjene gjelder

Retningslinjene gjelder for:

- All graving i kommunalt vegareal inkl. vegens sikkerhetssone (Ref. HB N301), parker, friområder, fortau og gang- og sykkelveier som kommunen eier, fester eller drifter etter avtale med grunneier.
- Graving i annen veggrunn som for eksempel grøfter, vegskråninger og lignende i og ved kommunale veier.
- Inngrep i faste installasjoner som er fundamentert i veggrunn.
- Andre områder hvor kommunen er grunneier.

Kommunal vegareal er i denne forbindelse også inkludert privat grunn som disponeres av kommunen til vei- og trafikkformål og parkveier.

Plan- og bygningslovens bestemmelser om søknadspliktige tiltak og ansvarsrett med videre gjelder uavhengig av denne forskrift.

Gravetillatelse gis under forutsetning av at informasjonen som gis i søknaden er korrekt og at disse retningslinjene blir fulgt.

Gravetillatelse vil ikke bli gitt dersom nødvendig planlegging og godkjenning etter disse retningslinjene ikke er blitt fulgt.

For arbeid som bare medfører bruk av utstyr og innretninger på kommunale veier (hensetning av containere, kraner og utstyr etc.), leveres søknadsskjema og arbeidsvarslingsplan gjennom www.gravemelding.no

§ 2.2. Graving på riks- og/eller fylkesveier

For graving på eller ved riks- og/eller fylkesvei må det innhentes tillatelse fra Statens vegvesen.

§ 2.3. Graving på privat grunn og private veier

For graving på privat område må det innhentes tillatelse fra grunneier eller veglag. Statens Vegvesen er ansvarlig for godkjenning av varslingsplaner på private veier.

§ 3. Krav og kvalifikasjoner til entreprenør.

§ 3.1. Krav og kvalifikasjoner til entreprenør

Rana kommune krever, i samsvar med gjeldende plan- og bygningslov, at entreprenøren innehar kvalifikasjoner og utdanning, tilsvarende byggesaks forskriften, kapittel 9 foretak og tiltaksklasser og kapittel 11 kvalifikasjonskrav.

Gravetillatelse gis etter kvalifikasjoner med sentral godkjenning eller tilsvarende, innenfor fagområdene veg- og grunnarbeider, samt for Landskapsutforming. Dette i tiltaks klassene 1, 2, 3, avhengig av kompleksitetsgrad.

For asfaltarbeider stilles det krav til at utførende innehar kvalifikasjoner med sentral godkjenning eller tilsvarende, innen fagområde veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2 eller høyere.

Viser til Direktorat for byggkvalitet sin veiledning for veg og grunnarbeider, samt landskapsutforming.

Entreprenør engasjert gjennom offentlig anskaffelse av Rana kommune som vurderes å ha tilsvarende kompetanse vil bli godkjent av MB som vegeier.

Den som får grave- og arbeidstillatelse til graving/arbeid i kommunal vei eller kommunal grunn, må selv ha eller kunne disponere det maskinelle utstyr som kreves for rask og riktig gjennomføring av et gravearbeid etter disse regler og bestemmelser.

Ansvarshavende og stedsansvarlig for varsling og sikring på arbeidsstedet må fremlegge dokumentasjon på ha gjennomgått arbeidsvarslingskurs i henhold til reglene i Statens vegvesens Håndbok N301, Arbeid på og ved veg.

Stedsansvarlig skal beherske norsk muntlig og skriftlig.

Navn på utførende (ansvarlig) virksomhet/entreprenør skal være tydelig angitt på gravestedet.

Eventuelle underentreprenører skal ha samme kvalifikasjoner som hovedentreprenøren.

§ 3.2. Ansvar

Entreprenør som er gitt gravetillatelse, er ansvarlig for arbeidet og for at reglene i disse retningslinjene følges, selv om entreprenør eller byggherre engasjerer underentreprenør for istandsetting eller andre arbeider. Så fremt innleid maskin og mannskap ikke skal anses som underentreprenør, må innleid mannskap følges opp av hovedentreprenør som er formell søker av graving på stedet gjennom enhver tids tilstedeværelse av stedsansvarlig fra hovedentreprenør.

Entreprenøren har ansvaret for tiltaket og anleggsområdet fra arbeidets start til det blir slutført. Skader/ulykker av enhver art som forårsakes av entreprenør eller dens underentreprenør, er entreprenørens ansvar. Entreprenør skal ha gyldig ansvarsforsikring på vanlige vilkår. Forsikringen skal dekke erstatnings ansvar for enhver skade som entreprenøren, eventuelt underentreprenører kan påføre vegholder eller tredjemanns person og materiell/bygninger i forbindelse med gravearbeidet. Forsikringsbeløpet skal ikke være mindre enn 150G (grunnbeløp i folketrygden).

Vegmyndighet kan, før ledningsarbeidet påbegynnes, kreve at lednings eier stiller økonomisk garanti for etterfølgende utbedring av vegen, og senere følgeskader. Garantien må stå i forhold til omfanget av ledningsarbeidet.

§ 3.3. Instruks og normer

Entreprenøren plikter å sette seg inn i og overholde følgende forskrifter og normer:

- Graveinstruks Rana kommune
- Forskrift om saksbehandling og ansvar ved legging og flytting av ledninger over, under og langs offentlig veg
- Kommunalteknisk norm for Rana kommune
- Krav til innmåling og dokumentasjon av VA-ledningsnettet for Rana kommune
- Håndbok N301 Arbeidsvarsling utgitt av Statens Vegvesen
- Håndbok 278” Universell utforming av veger og gater”

Normer og håndbøker må entreprenøren selv skaffe tilveie. For øvrig må entreprenøren følge de til enhver tid gjeldene instruksjoner fra andre instanser som blant annet:

- Telenor Nett AS
- Helgeland kraft
- Mo Fjernvarme
- Statens Vegvesen
- Riksantikvaren
- Fylkeskommunen (forurenset grunn og lokale kulturminner)
- Andre kabeleiere

Forsømmelse i forhold til denne forskrift kan medføre at entreprenør vil bli nektet nye gravetillatelser i kommunen.

§ 3.5. Forsømmelse av varslingsplikt

Dersom entreprenøren forsømmer sin varslingsplikt, kan han bli nektet å utføre gravearbeider i kommunens trafikkarealer eller annen kommunal grunn.

§ 3.6. Istandsetting av kommunale trafikkarealer

Ved større gravinger og ombygninger plikter lednings-/kabeleiere og tilbakeføre trafikkarealet og annen kommunal grunn etter gjeldene regulering for egen regning.

§ 4. Søknad om gravetillatelse

§ 4.1. Søknad

Det må alltid sendes søknad til Rana kommune Bydrift veg, om gravetillatelse.

Gravetillatelse skal være gitt før tiltak kan igangsettes i kommunal grunn. Søknad sendes elektronisk gjennom kundeportalen til

Gravemeldingstjenesten www.gravemelding.no
Telefon: 915 09146

Rana kommune, Mo i Rana bydrift

E-post Adresse: postmottak@rana.kommune.no

Besøksadresse: Nesnaveien 30, 8613 Mo i Rana
Postadresse: Boks 173, 8601 Mo i Rana

Telefon sentralbord: 751 45000
Saksbehandler gravesøknader 75145334/ 48290846
Kontrollør veg og vann 75145320/ 47685285

Vakt telefon Rana kommune (utenom arbeidstid): 751 45800

Mindre gravearbeider/trafikkomlegginger behandles søknader om gravetillatelser normalt innen 5 virkedager.

Ved større gravearbeider/trafikkomlegginger normalt 10 virkedager

Formålet med gravingen skal angis på søknadsskjemaet.

For noen formål kreves forhåndsgodkjenning av Rana kommune, Bydrift før søknad sendes Geomatikk:

- A. Graving på grunn av reparasjon av eksisterende anlegg som ligger nedgravd i grunnen.
Krever ikke forhåndsgodkjenning før søknaden sendes gjennom Geomatikk.
- B. Graving på grunn av nye kabler og røranlegg i grunnen.
Traséen skal forhåndsgodkjennes av Bydrift før søknaden sendes gjennom Geomatikk.
- C. Graving på grunn av utbygging som berører vei og gategrunn.
Vurderes i hvert enkelt tilfelle av Rana kommune, Bydrift.
- D. Annen graving.
Vurderes i hvert enkelt tilfelle av Rana kommune, Bydrift.

Planer som krever forhåndsgodkjenning av Bydrift, skal tegnes på kart og sendes kommunen i god tid før arbeidet planlegges igangsatt. Uten godkjent plan blir det ikke gitt gravetillatelse.

Før søknad om gravetillatelse sendes, skal det være:

- undersøkt hvilke anlegg som finnes på gravestedet
- skaffet seg nødvendige opplysninger om kabler, fjernvarme, vann- og avløpsledninger eller andre innretninger (varmekabler, signalkabler, styringskabler, fiberkabler, TV-kabler, polygonpunkt, gatelys, skilt o.l.). Anvisninger som gis om disse for å unngå skade må følges.
- Undersøke hvor det finnes vernesoner i kommunen.

I kommunen finnes det prioriterte kulturområder/kulturminner.

Ved gravearbeider i disse områdene skal riksantikvaren og/eller fylkeskommunens kulturavdeling kontaktes.

Gravetillatelse gis under forutsetning av at nødvendige undersøkelser er gjort og at opplysninger fra aktuelle instanser som kan tenkes å ha installasjoner i grunnen er innhentet.

§ 4.2. Plassering av ledninger og kabler i kommunal grunn

I utgangspunktet skal alle ledninger og kabler plasseres i gang- og sykkelveier og fortau, og på en slik måte at de ikke ligger til hinder for oppgraving av tidligere anlagte ledninger/kabler. Unntaket vil være dersom det er plassmangel i disse arealene.

Den enkelte lednings-/kabeleier må dokumentere at de fører register over plassering både i X, Y og Z retning, type ledning osv. Kommunen krever å få dokumentasjon på ledninger/kabler som ligger i kommunal grunn kostnadsfritt. Dette har sammenheng med å kunne ta en vurdering av når veien er ”full”.

§ 4.3. Hastesaker

Dersom graving må foretas omgående for lekkasjer, ledningsbrudd eller kabelfeil skal dette straks meldes til vegholder.

Søknad om gravetillatelse / arbeidsvarslingsplan skal sendes påfølgende virkedag.

Dokumentasjon legges ved ferdigmelding.

§ 5. Varsling, kontroll og besiktigelse før og under arbeid

Dokumentasjon før arbeid:

Som en del av kvalitetssikringen pålegges entreprenøren i forkant av gravearbeidet å dokumentere veg-/ fortaus arealets tilstand. Både vegholder og lednings eier kan kreve at det holdes befarings eller registrering av vegarealets tilstand før arbeidet starter. Det er spesielt viktig å dokumentere forhold som kan bli gjenstand for tvister ved anleggets slutt. Dette gjelder for eksempel eventuelle skader på dekke, belegning, kantstein eller andre veg elementer.

Entreprenøren skal registrere og dokumentere eksisterende skilt og vegoppmerking som blir berørt av anlegget. Dette skal fremgå av arbeidsvarslingsplanen. Dokumentasjon legges ved ferdigmelding.

Dokumentasjon under arbeid:

Her skal det dokumenteres gravedybde, igjenfylling/ komprimering og klargjøring til asfaltering. Dokumentasjon legges ved ferdigmelding.

Dokumentasjon etter arbeid:

Her skal det dokumenteres ferdig istandsatt dekke. I det ligger normalt asfalt, samt steinsetting og grøntareal. I dette ligger også renhold og opprydding av området. Dokumentasjon legges ved ferdigmelding.

§ 5.1. Andre instansers anlegg

Dersom et gravearbeid berører andre instansers anlegg skal de respektive instanser selv kontrollere sine anlegg. Ansvarlig entreprenør må sørge for å ha nødvendig kontakt med berørte instanser under arbeidets gang.

§ 5.2. Utvidet tidsramme

Angitt sluttdato på gravetillatelsen innebærer at alle arbeider skal være avsluttet på gravestedet.

Søknad om utvidet tidsramme må skje før arbeidsperiodens utløp. Utvidelsen skal være faglig begrunnet. Utvidelse av tidsrammen kan normalt gis bare en gang. Ved særskilte tilfeller kan kommunen vurdere en andre gangs utvidelse.

§ 5.3. Varsling ved skade

Entreprenøren er ansvarlig for å varsle de rette eiere, dersom ledninger, kabler med mer blir skadet under gravingen. Eieren skal også varsles, dersom det ved avdekking av ledninger og kabler viser seg påkrevd å reparere disse.

§ 6. Overtredelse

§ 6.1. Reaksjon ved feil arbeidsutførelse

Feil som påvises skal rettes omgående. Dersom dette kravet ikke etterkommes, eller entreprenøren ikke kan gis annen frist for utførelse, skal kommunen nekte entreprenøren å fortsette videre arbeid inntil den utførte del er brakt i orden.

§ 6.2. Reaksjon ved grove feil i arbeidsutførelsen

Dersom det begås grove feil i arbeidsutførelsen, og kommunen må påregne at entreprenøren ikke er i stand til å utføre arbeidene tilfredsstillende, kan kommunen kreve at oppdragsgiveren engasjerer en annen godkjent entreprenør. Samme krav gjelder dersom utført arbeid generelt har for dårlig kvalitet. Utgiftene med ekstra kontroll kan bli belastet entreprenøren.

Kommunen kan også, ved mislighold fra entreprenørens side, forlange og utføre arbeidet for hans eller eventuelt oppdragsgivers regning.

Oppstår det gjentatte eller grove overtredelser, kan det være aktuelt å inndra retten til å grave i kommunal grunn for et nærmere tidsrom. Den som blir fratatt retten kan påklage avgjørelsen til kommunen etter forvaltningslovens bestemmelser i § 28.

§ 6.3. Reaksjon ved brudd på sikkerhet

Gravetillatelsen med tilhørende varslingsplan kan nektes utstedt for kortere eller lengre tid til de etater og entreprenører som gjentatte ganger ikke retter seg etter pålegg gitt av kommunen, veimyndighet eller politi.

Ethvert arbeid kan stanses av kommunen, veimyndigheten eller politi inntil de nødvendige sikringstiltak er iverksatt dersom forholdene kan utgjøre en fare. Likeledes kan arbeidene stanses dersom virksomheten i strid med avtaler eller lignende skaper vesentlige ulemper for trafikkavviklingen.

Det vises i denne sammenheng til Statens vegvesen Håndbok N301.

§ 6.4. Etterarbeide

Dersom det i løpet av garantitiden (j.fr §7.2) oppstår setninger, skader eller andre forhold som kan føres tilbake til mangelfullt utført arbeide fra entreprenørens side, vil kommunen kreve at skaden utbedres innen en bestemt tidsfrist. Dersom skaden ikke blir utbedret innen fristen vil kommunen sørge for at utbedringen finner sted. Kostnadene for dette vil i sin helhet belastes den som ifølge gravetillatelsen står som ansvarlig for gravearbeidet.

I akutte tilfeller, hvor det er nødvendig med omgående istandsetting, vil utbedring skje for entreprenørs regning uten foregående varsel. Kommunen varsler entreprenør straks dette er mulig.

§ 7. Garanti/erstatninger

§ 7.1. Forsikringer

Det skal være dekning for følgende forhold:

- bedriftsansvarsforsikring med forsikringssum minimum 150 G ved personskade.
- skader ved grave- og sprengningsarbeider.
- lovfestet forsikring ved yrkesskade.

§ 7.2. Garanti arbeidsomfang

Kommunen kan kreve at entreprenøren stiller bankgaranti som sikkerhet for at kommunen ikke påføres utgifter som følge av gravearbeidet. Garantiens størrelse settes av kommunen på grunnlag av de aktuelle arbeidene.

For alle gravearbeider gjelder en garantitid på 3 år fra det tidspunkt kommunen har mottatt skjema «Ferdigmelding» for graving i kommunal grunn fra entreprenøren.

Entreprenørens ansvar omfatter alt gravearbeid, istandsetting og asfaltering.

Entreprenøren er også ansvarlig for skader som påføres trafikantene hvis istandsettingen etter gravingen ikke har vært tilfredsstillende.

§ 7.3. Skader under arbeidet

Fra arbeid blir satt i gang på gravestedet og til arbeidene er ferdig utført og endelig godkjent, har entreprenøren ansvaret for tiltaket. Skader som trafikanter eller andre måtte bli påført på gravestedet på grunn av mangelfull skilting, avsperring eller annet er entreprenørens ansvar.

§ 7.4. Senskader

Dersom det i løpet av 3 år etter at reparasjons-/garantiarbeid er utført (i henhold til § 7.2, andre ledd) oppstår skader, setninger eller andre ting som kan føres tilbake til mangelfullt arbeid fra entreprenøren side, vil kommunen kreve at skadene utbedres innen en gitt tidsfrist. Dersom skaden ikke blir utbedret innen fristen, vil kommunen bestille utbedring fra andre. Kostnaden for dette vil da i sin helhet bli belastet den som ifølge gravetillatelsen står som ansvarlig for gravearbeidene.

Dersom et arbeid som er meldt ferdig underkjennes av vegholder i løpet av garantitiden. Innebærer dette at arbeidet må rettes opp etter vegholders anvisninger. Dette vil medføre krav om ny gravesøknad/ arbeidsvarslingsplan. Byggherren og utførende entreprenør er solidarisk ansvarlig i hele garantitiden på skader på vegen og på eiendommen tilhørende tredjemann så langt skaden skyldes forhold knyttet til gravearbeidet. Entreprenøren plikter å informere byggherre om ansvarsforholdet.

§ 8. Gebyr

§ 8.1. Generelt

Ved et hvert gravearbeid på kommunale veier og plasser krever kommunen at det skal betales et behandlingsgebyr- til kommunen. Gebyret skal dekke utgifter til saksbehandling, administrasjon, forringelse av veier og kontroll av gravearbeidene.

Ved avvik som medfører ekstra arbeid utover normal saksbehandling og kontroll kan kommunen kreve dekning av påløpte kostnader i form av ekstra gebyr.

Gebyrenes størrelse vurderes og reguleres årlig. Gebyrregulativet finnes på kommunens internetsider, eller den kan fås ved henvendelse til Bydrift.

§ 8.2. Behandlingsgebyr

Det skal betales et behandlingsgebyr for behandling av søknad om gravetillatelse.

Tekniske bestemmelser

§ 9. Generelt

§ 9.1. Skilt med navn

Navn på utførende entreprenør/etat skal være tydelig angitt på gravstedet, f.eks. på sperremateriell.

§ 9.2. Fremdrift

Det er vegholders målsetting at unødvendig ulemper for trafikanter, næringsdrivende og omgivelsene skal unngås ved graving i veggrunnen. Derfor skal alle gravearbeider planlegges og koordineres med fokus på dette forholdet. Dersom arbeidene ikke gjennomføres med fokus på fremdrift, kan vegholder kreve fortløpende i arbeidet og i spesielle tilfeller kreve oppgravde grøfter gjenfylt. Vegholder kan i slike tilfeller sette tidsfrist for entreprenøren for når arbeidet skal være ferdig.

Søknad om utvidet tidsramme må skje før arbeidsperiodens utløp. Utvidelsen skal være faglig begrunnet. Utvidelse av tidsrammen kan normalt gis bare en gang. Ved særskilte tilfeller kan kommunen vurdere en andre gangs utvidelse.

Planlagte gravearbeider aksepteres normalt ikke etter 15. oktober.

Brudd på arbeidsperiodens lengde er et vesentlig brudd på tillatelsen.

§ 9.3. Betingelser knyttet til grave- og arbeidstillatelsen

Vegholder kan kreve at vegen midlertidig utvides eller omlegges for å oppnå tilstrekkelig trafiksikkerhet og fremkommelighet. Vegholder kan også kreve egen sikret fotgjengerpassasje forbi arbeidsstedet eller adkomst til bygninger langs vegen. Det vises her spesielt til kravene om universell utforming gitt i håndbok 278” Universell utforming av vegger og gater” fra Statens vegvesen.

Det vil normalt ikke bli gitt gravetillatelse i veger/gater som er ny- eller reasfaltert i løpet av de 3 siste årene. Dispensasjon kan gis, men det vil da stilles meget strenge krav til istandsettelse/omfang.

Ved graving i nybygd veg kan vegholder forlenge fristen utover 3 år, dersom stedlige forhold tilsier det.

Kommunen kan fastsette til hvilke tider av døgnet det tillates å arbeide på stedet. Kommunen kan kreve at gravearbeid utføres utenom normal arbeidstid når hensyn til ferdsel og trafikkavvikling på veien gjør det nødvendig.

Entreprenøren må planlegge sitt arbeid slik at kravene i støvforskriftene overholdes. Det stilles spesielle krav til støysvakt utstyr og redskap.

Entreprenøren må selv sørge for eventuell dispensasjon fra natterobestemmelsene (kl. 23.00 – 06.00) og støvforskriftene ved nattarbeid.

§ 9.4. Varslingsplan

Det er ansvarshavende entreprenør som skal framskaffe godkjent varslingsplan.

Varslingsplanen leveres samtidig med skjema Gravemelding. Kommunen vil godkjenne varslingsplanen og om nødvendig fatte midlertidig skiltvedtak.

Entreprenøren varsler politiet, brannvesenet, ambulanse, busselskaper, samt renovasjonsselskapet, så fremt ikke noe annet er avtalt med vegholder.

Brøyteentreprenører skal varsles vinterstid.

Entreprenøren skal iverksette varslingsplanen, og har vedlikeholdsansvar for skilt og sperringer så lenge arbeidet pågår og til jobben er ferdigstilt.

§ 9.5. Tidspunkt for oppstart og avslutning

Kommunen godkjenner når gravearbeidet kan startes, og når arbeidet skal være avsluttet. Kommunen kan gi pålegg om at arbeidet må utføres samtidig eller koordineres med annet arbeid på en veistrekning.

§ 9.6. Kontroll av gravetillatelse

Gravetillatelse og godkjent varslingsplan/skiltplass skal oppbevares på gravestedet og forevises på forlangende til kommunens representant eller politiet.

§ 9.7. Rydding, renhold og fremkommelighet

Forsøpling/tilgrising som skyldes aktivitet i forbindelse med gravearbeidene er uten unntak entreprenørens ansvar. Dersom det ikke er tilfredsstillende renhold og entreprenøren ikke retter seg etter pålegg fra kommunen, kan kommunen utføre renholdet for entreprenørens regning.

Dersom trafikken skal opprettholdes forbi arbeidsstedet, må entreprenøren utføre renhold, snørydding og strøing av kjørebane og fortau på en måte som sikrer fremkommelighet for alle brukere. Fremkommeligheten skal ikke hindres av lagrede masser, opplag av snø og is eller annet materiell ved gravestedet.

§ 9.8. Vann- og avløpsledninger

Når kommunale vann- og avløpsledninger berøres skal planene forelegges kommunens VA-avdeling.

Ved arbeid på - eller tilkobling til kommunale vann- og avløpsledninger skal sanitærmelding alltid sendes inn via gravemeldingstjenesten før tiltak igangsettes.

§ 9.9. Grøntareal

Det skal tas særlig hensyn slik at grøntareal, i eller langs veg, ikke skades eller ødelegges. Der det er unngåelig å grave nærmere et tre enn dryppsonen (trekronen), eller nærmere stammen enn 5 meter skal Rana kommune Park og idrett kontaktes for å avklare fremgangsmåte. Godkjenning og dokumentasjon skal vedlegges gravesøknad.

Teletining skal ikke skje innenfor treets dryppsoner og minimum 5 meter fra stammen.

§ 9.10. Graving utført av kabel- og ledningseiere

Det henvises til *Forskrift om saksbehandling og ansvar ved legging og flytting av ledninger over, under og langs offentlig veg*.

Forskriftene finnes på Lovdata sine nettsider, og link fra kommunens nettside.

§ 9.11. Kabeldybde

Ved legging av ledninger i eksisterende veg kreves minimum overdekning

- a. 60 cm for ledninger med utvendig diameter større enn 125 mm med års døgntrafikk (ÅDT) til og med 5000.
- b. 40 cm for ledninger med utvendig diameter til og med 125 mm i kommunal veg når de har mekaniske egenskaper som tilsier at det ikke er behov for tradisjonell omfyllingsmasse.
- c. 40 cm i terreng inntil 3 meter utenfor vegkant.

§ 9.12. Ledninger/kabler som ikke benyttes

Kommunen kan kreve at gamle ledninger og kabler som ikke er benyttes fjernet.

§ 9.13. Flytting av ledninger/kabler

Lednings-/kableier må selv flytte/bekoste flyttingen eller legge om anleggene når hensyn til veien, veiarbeider, veivedlikehold mv. gjør det nødvendig. Dette gjelder også når det er påkrevd med hensyn til omlegging og vedlikehold av tidligere anlagte ledninger og kabler.

Vegmyndighetenes vedtak om å påby ledning eller kabel flyttet, er et enkeltvedtak og kan etter forvaltningslovens regler påklages.

§ 10. Utførelse av gravearbeider

§ 10.1. Kryssing av veier

Som hovedregel kreves boring/pressing under veien i stedet for graving. Når det ikke er praktisk mulig skal graving godkjennes i hvert enkelt tilfelle. Kommunen skal varsles dersom det ikke på forhånd er godkjent.

§ 10.2. Ikke graving i ny asfaltert vei

Som hovedregel gis det ikke gravetillatelse i gater/veier som er ny- eller reasfaltert i løpet av de 3 siste årene. Hvis det i spesielle tilfeller gis dispensasjon, skal dette være etter særskilte krav gitt fra kommunen. Dersom det allikevel blir helt nødvendig å grave på grunn av husbygging, lednings- eller kabelbrudd vil kommunen ved graving av tverrgrøft på slike veier kreve full utkiling og at veien asfalteres i minimum 25 meters lengde (maskinlegging). Det kan i stedet for oppgraving bli krevd pressing av rør under vei, dersom dette er en mulig løsning.

§ 10.3. Beskyttelse av omkringliggende asfalt

Før graving starter skal asfalten skjæres minimum 50 cm utenfor antatt topp grøftekant og parallelt med denne, slik at asfaltdekke utenfor gravingen ikke undergraves og skades.

Utstyr eller redskap som kan skade asfalten må ikke komme i direkte kontakt med asfaltdekke utenfor gravestedet. Dette gjelder f.eks. beltegående maskiner og maskiner med støttelabber. Dersom slikt utstyr blir brukt, må spesielle beskyttelsestiltak settes i verk, f.eks. lemmer eller gummilabber. Kun asfalt sag skal brukes.

Dersom asfalten utenfor gravingen er påført skade, vil arealet bli målt inn i gravingen og det vil bli forlangt fullverdig reparasjon etter spesifikasjoner fra kommunen.

§ 10.4. Sikring mot ras

Entreprenøren har ansvaret for at grøfteprofilen utformes slik at ras unngås og hensynet til arbeidssikring ivaretas i henhold til gjeldene bestemmelser. Dette gjelder også sikkerheten for all trafikk ved gravestedet.

§ 10.5. Lagring av utgravde masser

Utgravde masser skal ikke lagres i veibanen eller være til hinder for den øvrige trafikken, gående eller naboer til gravestedet. Massene skal fjernes fra stedet uten noen form for mellomlagring. Kantstein, brostein, betongheller eller naturstein og øvrige masser skal legges i depot utenfor veibanen. Masser som ikke skal gjenbrukes på gravestedet er entreprenørens ansvar å transporteres til godkjent depot.

Asfaltflak og freste asfaltmasser skal sorteres for seg, og transporteres til godkjent lagerplass for slike materialer.

§ 10.6. Stempling/spunt

Eventuelt stemming/spunt skal utføres slik at det ikke oppstår setninger i mellom stemming/spunt og veioppbyggingen. All spunting og stemming må fjernes og tilbake fylles med grus/sand eller andre komprimerbare masser og komprimeres.

§ 10.7. Kjøreplater

Ved graving av tverrgående grøfter og områder i eller inntil kollektivområder og hovedveier med stor trafikk skal entreprenøren ha kjøre plater lett tilgjengelig. Platene skal være ferdig utlagt innen én time etter at dette blir forlangt av kommunen eller politiet.

Når det brukes ”kjøre plater”, skal følgende betingelser være oppfylt:

- Kjøre plater skal være dimensjonert for BK10.
- Kjøreplatene skal ha friksjonsbelegg, tilsvarende veidekke som ellers på veistrekningen.
- Kjøre plater skal alltid freses ned i eksisterende dekke. Anleggsflaten på hver side skal være min 0.5 m. Topp kjøreplate skal ha samme høyde som det øvrige veidekke.
- Benyttes kjøre plater på gangarealer skal det være solid rekkverk mot trafikk og grave grop. I enkelte tilfeller kan det kreves tungt sperremateriell mot trafikkert område (se Håndbok N301).
- Kommunen kan med øyeblikkelig virkning stoppe arbeidene dersom punktene ovenfor ikke blir fulgt.

§ 10.8. Fjerning av snø og is

Ved graving om vinteren skal snø og is fjernes fra grøfte traséen og det skal påses at snø og is ikke kommer ned i grøften ved igjenfylling.

§ 10.9. Grøntanlegg

Det skal tas særlige hensyn slik at grønntanlegg i eller langs vei ikke skades eller ødelegges.

§ 11. Igjenfylling/reparasjon

§ 11.1. Utførelse

Som hovedregel skal kommunens kommunaltekniske norm benyttes for oppbygging av forsterkningsgrunnlag.

§ 11.2. Varsling

Dersom det oppstår vanskeligheter ved igjenfylling skal kommunen varsles.

§ 11.3. Igjenfylling rundt ledninger og kabler

Lednings- og kabeletatene har egne regler for igjenfylling rundt ledninger og rør og over et visst nivå. Opp til dette nivået skal etatenes/selskapenes regler for igjenfylling følges. Opplysningene i forskriftene gjelder for igjenfylling over det nivå som omfattes av lednings- og kabeletatenes regler.

Ellers gjelder bestemmelser i kommunens kommunaltekniske norm.

§ 11.4. Bruk av oppgravd masse

Ved igjenfylling av grøften kan de oppgravde massene brukes dersom de er egnet. Massene skal komprimeres i henhold til standard. Dersom dette ikke lar seg gjøre, skal det avtales med kommunen hvilke masser som kan benyttes.

Forkiling på 1 til 1 skal gjøres i overgangen mellom knuste og stedlige masser. Massene skal skilles fra hverandre med fiberduk.

Oppbløtte masser som følge av lekkasjer eller tilstrømmende overvann tillates ikke tilbake fylt, men skal erstattes med ny masse. Ny knust masse skal skilles fra eksisterende masser med duk.

Det er entreprenørens ansvar å ta vare på all overskuddsmasse.

§ 11.5. Utbedring av undergraving

Hvis veidekke, kantstein m.m. er undergravet, skal overliggende masser skjæres og fjernes, slik at hele grøftetverrsnittet blir gjenfylt og komprimert i henhold til standard.

§ 11.6. Stempling/spunt

Spunt og stemplinger må fjernes forsiktig slik at tilstøtende grunn ikke setter seg eller ras forekommer. Ved særlig dårlig grunn, ved setningsfare for bygg eller ledninger langs gravingen, eller hvis det er andre tungtveiende årsaker, kan det tillates at spunten blir stående igjen i bakken. I slike tilfeller skal stemplingen fjernes nedenfra etter hvert som grøfta fylles. Stempling og spunt skal i alle tilfeller fjernes til minimum 1.0 m under ferdig vei. Dersom spunt eller stempling blir stående igjen, skal dette opplyses til kommunen på skjema Ferdigmelding og egenkontroll for graving i kommunal grunn.

§ 11.7. Graving rundt kummer og sluk

Ved graving inntil kummer og sluk skal alltid disse fri graves for å sikre at det ikke oppstår hulrom rundt kummen/sluket ved gjenoppbygging og at asfaltskjøter ikke berører kummen/sluket. Avstand mellom kum og skjærekant skal ikke være mindre enn 50cm. Trekkekummer skal ikke plasseres i veg ved nyanlegg. Ved anlegg hvor det ligger gammel infrastruktur skal det tilstrebes å flytte kum ut av veg. I de tilfeller dette ikke er mulig kreves minimum 90 tonns lokk. Plassering i grøntareal er å foretrekke fremfor veg eller fortau/gang sykkelveg. Kummer skal merkes med eiers firmanavn og logo, eller annen merking som vegholder kan identifisere eier etter.

§ 11.8. Privat innkjørsel over kommunalt fortau

Belegningsstein og lignende samt varmekabler er ikke tillatt lagt ned i kommunalt fortau. Dersom det ved privat innkjørsel likevel er etablert belegningsstein, varmekabler eller lignende i offentlig fortau etter graving, så skal fortau etter graving tilbakeføres i henhold til omkringliggende fortaus areal.

Varmekabler/varmeanlegg i fortaus areal kan tillates etter egen søknad. En slik tillatelse forutsetter at hele kvartalsstrekninger blir dekket.

§ 11.9. Komprimeringsregler

Gjenfylling utføres lagvis i horisontale sjikt. Hvert lag komprimeres med egnet komprimeringsutstyr.

Nedenstående tabell viser egnet komprimeringsutstyr med tilhørende lagtykkelse og respektivt antall overfarer. Dersom annet utstyr ønskes brukt, skal entreprenøren redegjøre for dette og utstyret skal godkjennes av kommunens kontrollør.

Komprimeringsutstyr	Lagtykkelse		
	Maskinkult	Sand / grus Grov pukk / sams pukk	Antall overfarer
Vibrasjonsplate: 50 – 100 kg		15 cm.	
100 – 200 kg		20 cm	
400 – 500 kg	30 cm	35 cm	
600 – 800 kg	40 cm	50 cm	
Vibrasjonsstamper: ("Hoppetusse") 75 kg		35 cm	
Håndholdt ("gå") Vibrasjonsvals: 600 – 800kg		20 cm	(min.) 4-6
Tandem vibrasjonsvals: 2000 – 3000 kg.	30 cm	30 cm	(min.) 8 –10

2 - 3 tonns vibrasjonsvals kan stort sett benyttes uten restriksjoner.

Det er entreprenørens ansvar at det velges komprimeringsutstyr som ikke skader bygninger, etc.

§ 12. Asfaltering

§ 12.1. Asfaltering

Dersom det forefinnes tversgående asfaltskjøter nærmere grave området enn 2 meter skal ny asfalt legges fremt il denne skjøten. Dersom det graves punktvis med innbyrdes avstand mindre enn 5 meter imellom gravehullene, skal det foretas en sammenhengende istandsetting. Ved avdekking av dårlig asfalt i tilstøtende områder ved gravehull plikter entreprenør å opplyse kommunen om dette, og skal gå i dialog med vegholder med hensyn til utbedring.

Dersom gravingen består av lange grøfter eller mange enkeltgravinger som medfører at arbeidet pågår over lang tid skal igangsettingsarbeidene utføres fortløpende. Dette er uavhengig om hele arbeidet er avsluttet eller ikke. Kravet omfatter ikke legging av slitelag som skal legges sammenhengende for hele grave området.

Ansvarshavende entreprenør bestiller asfaltering direkte av asfaltentreprenører som er godkjent i henhold til sentral godkjenning for utførelse for anlegg, konstruksjoner og installasjoner i tiltaksklasse 1 eller tiltaksklasse 2

§ 12.2. Kvalitet/toleransekrav

Ved ny asfaltering skal dekket ha en jevnhet som er i samsvar med kommunens retningslinjer for veibygging. Det vil si at målt med 3 meter lang rettholt i veiens lengderetning skal maks ujevnhet være mindre enn 6 millimeter. Krav til jevnhet gjelder også for skjøter. Dersom setningene etter ett til to år er opp til 15 millimeter vil det kreves reparasjon av gravestedet. Når asfalten har en tykkelse på over 6 cm freses det ned til halv tykkelse før det legges nytt dekke. Når asfalttykkelsen er under 6 cm må all asfalt på gravestedet fjernes helt før det legges ny asfalt. Når setningen er større enn 15 millimeter må asfalten fjernes og gravestedet komprimeres godt før det asfalteres på nytt. Ved store setninger vil det bli vurdert om alle massene må skiftes ut og komprimeres lagvis i henhold til retningslinjene.

I grøntarealer skal planter og gressarealer ha en tilnærmet lik standard når det gjelder jevnhet som det veien har. Planter og busker skal i løpet av garantitiden kunne vise en synlig vekst og frodighet.

§ 12.3. Skjæring, fresing og fortanning

Ved graving i asfaltert vei skal asfalten skjæres rett og jevnt 50 cm utenfor toppgrøft. Grøfter skal fortrinnsvis krysse vegen vinkelrett. Skjæringen skal være i rette linjer uten innhogg og være parallell og/eller vinkelrett med vegen.

I kjørebane skal det freses i 4 cm dybde, ved dekketykkelser > 8 cm, og minimum 50 cm bredde inn på eksisterende dekke utenfor skjærekanten slik at fortanning/utkiling oppnås når ny asfalt legges. Fortanningen/utkilingen skal klebes. Dersom tilstøtende asfaltdekke er for tynt eller er så dårlig at fortanning synes unødvendig eller lite hensiktsmessig, kan fortanning sløyfes. I tvilstilfelle kontaktes kommunen som vil avgjøre hva som skal gjøres.

Andre metoder med oppvarming og klebing i stedet for utkiling kan godkjennes etter avtale med kommunen. Asfaltering etter reparasjon skal utføres med samme kvalitet og tykkelse som eksisterende asfaltdekke.

§ 12.4. Minste bredde på gjenstående asfalt

Dersom avstanden fra renskåret asfaltkant til vertikalt hinder (husvegg, kantstein, kummer og lignende eller reguleringslinje blir mindre enn 1.0 m) skal gammelt dekke fjernes og nytt dekke legges på hele arealet.

Dersom det er gravd mer enn 1/3 av veibredde skal hele veibredde asfalteres.

Når det graves i fortau skal hele fortaus bredden asfalteres. Det samme gjelder for graving i gang- og sykkelveier hvor hele veibredde skal asfalteres i hele gravingens lengde.

§ 12.5. Ikke skjøter i hjulsporene

Ved reparasjon av langsgående grøft i kjørebane, skal skjøtene mellom gammel og ny asfalt tilpasses til kjørefeltene slik at skjøtene ikke blir etablert i hjulsporene.

Etter graving skal det som et minimum legges ny asfalt i halve veibanen. Hvis veibanen er mer enn 12 meter bred, må særskilte avtaler inngås.

Dersom kantstein er blitt skadet under gravearbeidet, skal kantsteinlinjen resettes for entreprenørens regning.

Når særskilte forhold tilsier det, skal veien rehabiliteres med masseutskifting, ny kantsteinlinje, nye gateløysfundamenter og nytt dekke.

§ 12.6. Midlertidig istandsetting

Dersom permanent istandsetting av en graving ikke kan utføres umiddelbart etter igjenfylling, kan kommunen kreve et midlertidig asfaltdekke med minimum tykkelse 4 cm i kjørebane og 2 cm i fortau. Asfaltdekket skal komprimeres med vibrovals eller lignende. Ved slike reparasjonsarbeider kan det kreves at man freser ned asfalten i minimum 4 cm tykkelse på gravestedet eller skadet del av dette og med minimum 50 cm "fortanning" utenom skadet område.

Ved graving om vinteren der varmasfalt ikke er tilgjengelig, skal kaldasfalt benyttes som et midlertidig dekke.

§ 12.7. Veioverbygging etter graving

Kommunale hovedveier:

Asfalteringsarbeider etter graving skal utføres i henhold til dimensjoneringstabell for veioverbygginger for hovedveier med ÅDT større enn 3000 etter Statens vegvesens håndbok 018.

Atkomstveier/boligveier:

Asfaltarbeider etter graving skal utføres i henhold til dimensjoneringstabell for veioverbygginger for samleveier med ÅDT større enn 1500, etter Statens vegvesens håndbok 018. Slitelaget av asfalt skal aldri legges tynnere enn 4 cm.

Gang-/sykkelveier:

Asfaltarbeider etter graving skal utføres i henhold til dimensjoneringstabell for veioverbygginger for atkomstveier med ÅDT større enn 150, etter Statens vegvesens håndbok 018. Slitelaget av asfalt skal aldri legges tynnere enn 4 cm.

Asfaltering skal være utført umiddelbart etter at gravearbeidene er utført.

Asfaltarbeidene skal utføres i henhold til retningslinjer for veibygging i kommunen.

§ 13. Istandsetting etter asfaltering

§ 13.1. Istandsetting av trafikktekniske innretninger

Ødelagt/fjernet veimerking (gangfelt, stopplinje, kjørefelts linje) og trafikktekniske innretninger skal erstattes med samme type som ble ødelagt/fjernet.

Dersom dette ikke er utført / utilstrekkelig utført innen frist for avsluttet arbeid kan kommunen få utført arbeidet for entreprenørens regning.

§ 13.2. Istandsetting av grøntarealer

I grøntarealer skal alle planter og busker som er berørt av gravearbeidene settes på plass, om nødvendig skal nye planter settes inn. Plener og gressarealer skal tilsåes og gjødsles slik at hele området oppfattes ensartet og pent. Grøntarealet skal inngå i samme garantiordningen som veien har.

§ 13.3. Annet sideareal

Annet sideareal som grøfter, banketter, hulkiler og lignende skal reetableres som før graving.

§ 13.4. Oppbygging av arealer med heller/brostein

Entreprenører som skal utføre oppbygging med heller/brostein skal ha sentral godkjenning for utførelse av anlegg, konstruksjoner og installasjoner i tiltaksklasse 1 eller tiltaksklasse 2 for tyngre trafikk.

Arbeidene skal utføres umiddelbart etter at gravearbeidene er utført og utførelsen skal godkjennes av kommunen.

§ 13.5. Fortaus renner og kantstein

Fortaus renner skal legges med samme fall som fortauet og toppen av rennene skal ligge i samme høyde som fortaus belegget. Rennene skal fundamenteres i betong C35 eller bedre med tykkelse minimum 15 cm. Fugene skal være minimum 10 mm og maksimum 20 mm og spekkes med mørtel.

Granittkantstein settes i knas på et fundament av jordfuktig betong C25 eller bedre med tykkelse minimum 100 mm. Kantstein bak støpes med betong C35 eller bedre. Bak støpen avsluttes 70 mm under topp kantstein og skråningen skal være maksimum 1:1. Kantsteinlinjen skal ikke vise knekkpunkter, svanker eller andre synlige avvik fra ”den teoretiske linje”, verken i plan eller høyde. Der hvor fortaus renner munner ut mot kantstein, skjæres det spor i steinen med samme tverrsnitt som rennesporet.

Dersom det tidligere har vært benyttet betongkantstein på gravstedet tillates det betongkantstein tilbake. Betongkantsteinen skal være så lik den tilstøtende som mulig, og fortrinnsvis av samme type. Dersom det benyttes stein som bare limes benyttes epoxylim eller lim av tilsvarende kvalitet. Setting skal for øvrig foretas etter leverandørens anvisning.

Kantstein som har løsnet under gravearbeidet skal settes på nytt.

§ 13.6. Reetablering av fartsdempere

Fartsdempere som fjernes ved graving skal reetableres umiddelbart etter at asfalteringen er utført. Utførelsen skal være i hht håndbok 072 «Fartsdempende tiltak» fra Statens vegvesen. Fjerning/ behov for rehabiliteringa skal varsles om på gravesøknad og ferdigmelding.

§ 14. Varsling/ besikting av utført arbeid

Dokumentasjonskrav er angitt i ferdigmeldingen og vedlegg1. I hovedtrekk skjer det gjennom bilder, kart og skriftlig dokumentasjon.

Dersom pålagt dokumentasjon ikke foreligger kan vegholder kreve oppgraving. I henhold til § 14.1. – 14.6.

§ 14.2. Før igjenfylling

Entreprenøren er selv ansvarlig for alt arbeidet som er utført på gravstedet og det er ikke krav om at vegholder skal foreta noen form for godkjenning før igjenfylling. Dersom entreprenøren finner det nødvendig kan vegholder tilkalles før igjenfylling i den hensikt å avklare konkrete forhold eller løsninger på stedet.

§ 14.3. Under igjenfylling

Entreprenøren skal dokumentere igjenfylling som viser dybde grøft/ hull.

Komprimeringsutstyr, type masse, lagtykkelse, lagvis komprimering og dybde klargjort til asfaltering. Dette dokumenteres i ferdigmelding.

§14.4 Etter avsluttet arbeid

Entreprenøren skal dokumentere tilstanden på gravestedet og dets nærmeste område etter arbeidets slutt. Asfaltseddel, som viser leverandør, sted, dato dekket er lagt, asfalt type og mengde skal dokumenteres i ferdigmeldingen.

§ 14.4. Varsling av andre etater

Hvis et gravearbeid berører andre etaters anlegg (el-kabler, fiberkabler telekabler, polygonpunkt, trær med videre), skal de respektive etater selv kontrollere sine anlegg. Ansvarlig entreprenør varsler disse.

§ 14.5. Strakstiltak

Tiltak som kommunens representant eller politiet pålegger entreprenøren og som gjelder trafikkavvikling og/eller trafikkikkerhet eller andre tiltak som pålegges for at farlige forhold ikke skal oppstå, skal utføres omgående.

§ 14.6. Andre tiltak

Tiltak som pålegges og som ikke er strakstiltak, skal utføres snarest og senest innen 2 uker. Dersom ikke tiltakene er utført innen ovennevnte frister, kan kommunen uten nærmere varsel bestille arbeidene utført av andre for entreprenørens regning.

§ 15. Kontroll av utført arbeid

§ 15.1. Ferdigmelding og egenkontroll

Når arbeidet er ferdig utført, eller midlertidig istandsatt (i vinterhalvåret), sendes ferdigmeldingen til Rana kommune via kundeportalen til gravemeldingstjenesten. Ferdigmeldingen skal inneholde all nødvendig dokumentasjon som vegholder krever.

Entreprenøren skal sende ferdigmeldingen til vegholder innen 10 virkedager, når anlegget er istandsatt (dvs anleggstid inkluderer istandsetting) dette gjelder sommersesongen.

I vintersesongen der det ikke er mulig å istandsette permanent pga. klimatiske forhold, skal entreprenøren sende midlertidig ferdigmelding til vegholder innen 10 virkedager etter avsluttet arbeid. Endelig istandsetting etter vinterarbeid skal slutføres i henhold til § 12.6 og ferdigmelding sendes vegholder etter 10 virkedager.

Endelig istandsetting dekkes av opprinnelig gravesøknad/ varslingsplan.

Forsømmelse kan medføre at entreprenøren og byggherren kan bli nektet nye gravetillatelser.

§ 15.2. Ved større gravinger og ombygginger

Ved større gravinger og ombygginger om medfører oppbygging av ny veioverbygging, i hele veiens bredde skal det innkalles til ferdigbefaring.

§16 Sanksjoner

Ved brudd på vilkår gitt i disse retningslinjer, eller vilkår i lednings tillatelse kan vegmyndigheten tilbakekalle tillatelsen. Vegmyndigheten kan i så fall foreta utbedring, omlegging eller fjerning av lednings anlegg på lednings eiers bekostning.

Før sanksjonen utøves vil entreprenøren motta skriftlig varsel med en fristangivelse, i hht. gjeldende lover og regler, for å utbedre avviket. Kommunen er klageinstans for vedtak som gjelder kommunale veger.

§ 16.1 Graving uten godkjent tillatelse og manglende arbeidsvarslingsplan.

Skjer graving uten godkjent tillatelse, kan vegholder/politi stanse arbeidet inntil nødvendig tillatelse foreligger. Entreprenøren pålegges igjenfylling av grave området inntil nødvendig tillatelse foreligger dersom det anses påkrevd. Etterfølger ikke entreprenøren pålegget, vil vegholder sørge for sikring og igjenfylling for entreprenørens regning, jf. vegloven § 58 jf. § 57. Vegholder kan om nødvendig kreve istandsetting av grave området.

Enhver som utfører graving uten godkjent tillatelse pålegges ansvar tilsvarende entreprenør med godkjent tillatelse. Har gravingen skjedd forsettlig eller uaktsomt kan politiet, etter påtale, ilegge bøter jf. vegloven § 61.

Dersom det utføres arbeid uten godkjent arbeidsvarslingsplan, kan vegholder/politi stanse arbeidet. Det kan eventuelt gis pålegg om å fjerne utstyr for den ansvarliges regning inntil nødvendig tillatelse foreligger.

Graving uten godkjent tillatelse og arbeid som utføres uten godkjent arbeidsvarslingsplan belastes med dobbelt gebyr tilsvarende en ordinær søknad. Utførende må fortsatt levere søknad for arbeidet.

Tiltak som vegholder/politiet pålegger entreprenøren å gjennomføre skal utføres omgående og senest innenfor de frister som er gitt i pålegget.

§16.2 Graving og arbeidsvarsling i strid med godkjent tillatelse

Arbeid som skjer i strid med godkjent gravetillatelse og som utgjør en fare, kan stanses av vegholder/politiet inntil de nødvendige sikringstiltak er gjennomført. På samme måte kan arbeidet stanses dersom varsling eller sikring ikke er utført i henhold til godkjent plan eller andre forhold hvor dette skaper vesentlige ulemper for trafikkavviklingen, jf.

Skiltforskriftens § 34 nr. 1.

Overskridelse av tillatelsens tidsfrister uten at endring er meldt og godkjent, innebærer at den ansvarlige må søke om ny tillatelse.

Dersom kommunen ikke har mottatt fullstendig ferdigmelding innen fristen, kan vegholder nekte å gi entreprenøren gravetillatelse inntil ferdigmelding er godkjent.

Tiltak som vegholder/politiet pålegger entreprenøren å gjennomføre skal utføres omgående og senest innenfor de frister som er gitt i pålegget.

§16.3 Grave- og arbeidsvarslingsforbud

Dersom entreprenøren utfører arbeid uten gravetillatelse/arbeidsvarslingsplan (jfr.§ 16.1, i strid med godkjent tillatelse (jfr. §. 16.2) eller ikke retter seg etter de pålegg som vegholder/politiet har ilagt ham, kan vegholder for en periode (1 – 6 måneder) nekte å gi entreprenøren tillatelse og/eller politianmelde forholdet. Varsel innen flere avviksområder kan regnes sammen. Dersom avvikene er graverende, kan graveforbudet forlenges til 1 år.

§16.4 Betalingsmislighold

Ved uoppgjorte fakturaer vil vegholder ikke godkjenne nye gravesøknader/arbeidsvarslingsplaner før faktura er betalt. Fakturaer skal i sin helhet gjøres opp innen betalingsfristen. Eventuell reklamasjon på faktura må skje skriftlig med begrunnelse innen 14 dager fra fakturadato, og vil bli behandlet fortløpende.